

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1690

Vragen van het lid **Arib** (PvdA) en **Van der Staaij** (SGP) aan de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht dat de politie zicht verliest op de legale seksmarkt*. (Ingezonden 25 januari 2010)

- 1 Kent u het bericht dat de politie zicht verliest op de legale seksmarkt?¹
- 2 Wat is uw mening over het in de korpsmonitor 2008 geconstateerde feit dat de aanpak van mensenhandel in Nederland ernstig tekort schiet?
- 3 Is het waar dat er slechts zes regiokorpsen voldoen aan de interne politierichtlijnen en dat vijf korpsen zelfs een onvoldoende krijgen voor de bestrijding van mensenhandel? Zo ja, wat is daarvan de oorzaak?
- 4 Hoe verklaart u dat met name het toezicht op legale seksbedrijven is verslechterd nu de aanpak van uitbuiting en gedwongen prostitutie een prioriteit is van het kabinet?
- 5 Deelt u de opvatting van de voorzitter van de Raad van

Hoofdcommissarissen dat er te weinig opsporingsonderzoeken op het gebied van mensenhandel worden uitgevoerd? Zo ja, wat gaat u doen om het aantal opsporingsonderzoeken op het gewenste peil te brengen? Zo nee, waarom niet?

6 Is het waar dat het gebrek aan prioriteit bij de aanpak van mensenhandel een gevolg is van een te geringe opsporingscapaciteit bij politie en justitie? Zo ja, wat gaat u hier concreet aan doen en op welke wijze? Zo nee, hoe verklaart u het gebrek aan prioriteit bij de aanpak van mensenhandel dan wel?

7 Onderschrijft u de conclusie dat rechters door een gebrek aan expertise te kritisch naar bewijs in mensenhandelzaken kijken? Zo ja, deelt u dan de mening dat die expertise dient te worden verbeterd? Hoe gaat u dit bewerkstelligen? Zo nee, wat is dan de oorzaak van het feit dat rechters de afgelopen tijd meerdere verdachten in grote zaken naar huis hebben gestuurd?

8 Is een wetswijziging ten aanzien van bewijslastverdeling bij mensenhandel mogelijk op grond waarvan rechters in de toekomst minder problemen zullen ondervinden bij het kunnen

bewijzen van mensenhandel? Zo ja, acht u dit wenselijk en hoe gaat u dit bewerkstellingen? Zo nee, waarom niet?

¹ de Volkskrant, 18 januari 2010: «Politie verliest zicht op de legale seksmarkt» en «Specialisme in pooieraanpak zou ook rechters passen».

Antwoord

Antwoord van de ministers **Hirsch Ballin** (Justitie) en **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 19 februari 2010)

1 Ja.

2 Uit de Korpsmonitor 2008 blijkt dat de aanpak van mensenhandel door de politie in het jaar 2008 beperkt is verbeterd ten opzichte van het jaar 2006. De verbetering blijft achter bij de ambitieuze doelstellingen die de politie zich, in het verlengde van de prioriteit die het kabinet aan de aanpak van mensenhandel geeft, had gesteld. Sinds 2008 zijn diverse verbeteringen doorgevoerd die in de volgende korpsmonitor tot uitdrukking zullen komen. Zo zijn in 2009 nagenoeg alle korpsen gestart met het implementeren van het Referentiekader mensenhandel. Dit door de politiekorpsen ontwikkelde

document biedt een beschrijving van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, en van de samenwerking met andere diensten en de onderlinge informatie-uitwisseling. Daarnaast zijn sinds eind 2008 zeven zogenoemde proeftuinen gestart met een programmatische, integrale aanpak op het gebied van mensenhandel. Ook zijn door de Taskforce aanpak mensenhandel in 2009 diverse maatregelen getroffen om de aanpak van mensenhandel te versterken. Onder meer is de «Handreiking ketenregie en bestuurlijk toezicht in de vergunde prostitutiesector» vastgesteld die gemeenten en korpsen kunnen gebruiken om de bestuurlijke handhaving te versterken. Tot slot is een «toolkit» voor gemeenten en korpsen ontwikkeld om mensenhandel tegen te gaan.

3
Uit de Korpsmonitor 2008 blijkt dat in dat jaar zes korpsen voldeden aan de in de monitor gestelde norm, dat de aanpak van mensenhandel bij 14 korpsen aandacht verdiende en dat vijf korpsen onder de norm presteerden. De korpsen zijn beoordeeld op een reeks van dimensies op het gebied van organisatie, toezicht, informatieorganisatie en opsporing. De vijf korpsen die onder de norm presteerden, scoorden negatief op verschillende dimensies. Een eenduidige verklaring is hiervoor niet te geven.

4
Het houden van toezicht op de vergunde seksinrichtingen is een zaak van gemeente en politie. De gemeente heeft de regie, en de politie is veelal aangewezen als toezichthouder die de reguliere controles uitvoert. Goed toezicht valt en staat met een goede samenwerking. In de korpsmonitor 2008 hebben slechts 8 korpsen de samenwerking met het bestuur als conform de norm beoordeeld. Tien korpsen vonden dat de samenwerking aandacht behoeft en zes korpsen vonden de samenwerking onvoldoende. Dit punt verdient speciale aandacht in het driehoeksoverleg tussen politie, bestuur en OM. Het is mede om deze reden dat de portefeuillehouder mensenhandel van de Raad van Korpschefs i.o. de

korpschefs heeft gevraagd de uitkomst van de Korpsmonitor 2008 in de driehoek te bespreken en verbeterpunten vast te stellen. Wij hebben de ontstane situatie en de noodzaak van deze verbeteringen ook met hem besproken. In combinatie met de onder 2 genoemde al in gang gezette maatregelen, verwachten wij dat de samenwerking in het toezicht van de gemeente en de politie op de legale seksbedrijven op een aanvaardbaar niveau zal worden gebracht.

5
Zoals uit de zevende rapportage van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (NRM) blijkt, is het aantal strafzaken ten aanzien van mensenhandel tot en met het jaar 2007 behoorlijk gestegen: van 156 strafzaken in 2003 naar 281 in 2007. In 2008 is sprake van een lichte terugval naar 215 strafzaken. Wij willen dat het aantal strafzaken – als gevolg van meer opsporingsonderzoeken – verder stijgt, en wij verwachten dat de in het antwoord op vraag 2 beschreven maatregelen hiertoe zullen leiden.

6
De aanpak van mensenhandel heeft prioriteit bij zowel politie als justitie. Dit blijkt onder meer uit het Programma Versterking Aanpak Georganiseerde Misdaad dat in december 2007 aan uw Kamer is gezonden en uit het Nationaal Dreigingsbeeld georganiseerde criminaliteit voor de periode 2008–2012. De opsporingscapaciteit is echter begrensd. Hierdoor kan het voorkomen dat het toch enige tijd duurt voordat er voldoende capaciteit is vrijgekomen om een (nieuwe) mensenhandelzaak op te pakken. Hierbij speelt eveneens dat mensenhandelzaken vaak complex zijn van aard en medewerking vereist van (meerdere) slachtoffers, wat veel zorg en tijd kost.

7
Zoals in de zevende rapportage door de NRM wordt geconstateerd, is artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht, waarin mensenhandel strafbaar is gesteld, geen eenvoudig artikel. Uit onderzoek van de NRM naar jurisprudentie op het gebied van mensenhandel blijkt onder meer dat juridische vraagstukken op verschillende manieren worden benaderd. De NRM stelt dat het

vanwege de complexiteit van de materie van belang is dat rechters specialisatie op dit gebied opbouwen. In de kabinetsreactie op de zevende rapportage (kamerstuk 28 638, nr. 47) heeft de Minister van Justitie aangegeven dat hij het geboden acht dat zaken betreffende mensenhandel door gespecialiseerde rechters worden behandeld. Hij heeft dit ook onder de aandacht gebracht bij de Raad voor de rechtspraak. Inmiddels is met de voorzitter van het Landelijk Overleg Voorzitters Straf (LOVS) afgesproken dat het LOVS onderzoek in hoeverre specialisatie en concentratie van deskundigheid en kennis op het gebied van mensenhandel bij rechters kan worden gerealiseerd.

8
De maatregelen die zijn beschreven in het antwoord op vraag 7 achten wij op dit moment voldoende. Een wetswijziging achten wij nodig noch wenselijk.